

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 216 (3080) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 szeptember 25

BOLDOG AMERIKA

Giovanni Ansaldo, a *Telegrafo* című olasz lap nagynevű közírója, tegnap este a római rádióban érdekes témáról beszélt. Bemutatta hallgatóinak a boldog Amerikát nevezetesen az Egyesült Államokat, mert hiszen mindig ezt értjük, amikor Amerikát mondunk. Tette ezt azért, mert úgy látzik, hogy Olaszországban is vannak, akiknek a nagy mérközés döntő hónapjaiban sincs nagyobb gondjuk annál, mint hogy a „korlátlan lehetőségek hazájának”, az elképesztő gazdagságok földi mennyországanak szépségeit kimeríthetetlen bőségeit csodálják s azon sópáncodjanak, hogy mennyire eltörpülünk „boldog Amerika” mellett.

Érdekes, időszerű téma, amellyel már csak azért is foglalkozni kell, hogy a sópáncodásokkal, az „amerikázással” gyökérben leszámolhassunk. Giovanni Ansaldo nekünk is beszélt, azért nem lesz érdektelen mondanivalójának ismertetése.

A neves közíró egyáltalán nem bírta le a felhőkarcolók irigylet birodalmát. Elismerte, hogy — majdnem minden tekintetben nagyobb, mint mi vagyunk — értjük csak a mi alatt most már saját magunkat — de minden tekintetben más is, mint mi vagyunk. Kiteregette azután azt az ide-stova egy éves sáptozást: mi lesz velünk, ha Amerika belép a háborúba és reánk nehezedik anyagi, gazdasági erejének egész súlyával! Amerika belépett a háborúba — nemsokára egy éve lesz már ennek — és bár érezhető volt itt-ott ennek a belépésnek a következménye, lényegesen még sem módosította a háború menetét. Ellenben elvesztette nyersanyagforrásainak jelentékeny részét. Hol van hát a reánk nehezítő roppant súly, amikor a „korlátlan lehetőségek” hazájában gumihány van és benzinhiány! Hol van a félelmetes erő, amikor most jelöltek ki lebontásra hús tartalmazó felhőkarcolót, hogy az acélvázakat hajóépítésre használják fel? Nálunk is folyik a hulladékvas gyűjtése, de keressenek egy nem régen felépített házat, amelyet azért bontanának le, hogy ócskavasat termeljenek belőle!

De itt van az élelmiszer kérdése. Ebben már csak utólrágható előnyben van a yankeek hazája! Ezt azonban éppen nem lehet mondani — feleli az általános siránkozásra és jajgatásra Giovanni Ansaldo. Nem titek, hogy az Egyesült Államokban bevezetik az élelmiszerkönyveket. December 25. előtt fogják kiosztani, mint karácsonyi ajándékot. A korlátlan lehetőségek, a kimeríthetetlen gazdasági források hazájában korlátozni fogják a kenyér, a hús, a vaj, a tej, a cukor fogyasztását. S mindezt csak akkor tudjuk igazán megérteni, ha tudatában vagyunk a mi világunk és az amerikai világ közötti különbségnek. Nagyon helyesen állapította meg Gio-

Japán tengeralattjárók jelentek meg az Atlanti-óceánon

és felvették az együttműködést a német tengeri erőkkel. A Csendes-óceánon új döntések érlelődnek. Tul van a tetőpontján a stalingrádi csata

Laval teljesen ki akarja küszöbölni a német-francia együttműködés akadályait

Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Laval miniszterelnök párizsi tárgyalásain véglegesen ki akarja küszöbölni az együttműködés elé gördülő akadályokat.

Rómából jelentik: (MTI) Az olasz lapok csungkingi távirat alapján közlik, hogy a kínai kormány hivatalos jelentése szerint Burma északi részén nagy japán egységek vannak utban Nyugat-Kína irányában. A hadműveletek újra-kezdése összefügg a monszun szelek végetérésével.

Vichyből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A madagaszkári harcokról francia részről a következő hivatalos jelentést adták ki:

Madagaszkárban a harc tovább folyik. Tannarivót szeptember 23-án dél után 5 órakor az angolok megszállták. A főváros elfoglalása, ami 14 napig tartó egyenlőtlenségek után következett be, lezárja a küzdelem első szakaszát. Bár a főváros elesett, a francia csapatok felkészültek arra, hogy a sziget másik felében ugyanolyan hősiességgel folytassák a harcot.

Berlin és Tokió jelenti...

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A véderőfőparancsnokság közli:

A tengelyhatalmak közös tengeri hadvezetés során a japán hadihajók felvették az érintkezést az Atlanti óceánon működő tengelykötetekkel. Miután a német tengeri harcierők már Japán hadbalépése óta együttműködnek az Indiai óceánon a japán egységekkel, most japán tengeralattjáróknak az Atlanti óceánon első ízben történt megjelenésével az Atlanti óceánon is katonai együttműködés jött létre. Ez az esemény hadműveleti szempontból alapvető fontosságú. Egy japán tengeralattjáró megérkezett az egyik német támaszpontra és onnan ismét kifutott hadműveleti területére.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A császári főhadiszállás közli:

Japán tengerészeti egységek érkeztek az Atlanti óceánra, hogy ott a tengelyhatalmak haditengerészetével együttműködve, hadműveleteket hajtsanak végre.

Egyre közeledik Port Moresbyhez az új-guineai harcok színhelye

Az NST jelentése szerint a Csendes-óceánon lassanként újabb nagy döntések érlelődnek meg. A harcok súlypontja most nem annyira a tengeri erők, mint inkább a légi erők és a szárazföldi csapatokra to-
ló

dott át. A légi erők feladata mindkét részről főként az, hogy az ellenség erejét áttekinthesse, ami tekintetbe véve az óriási távolságokat, nem könnyű feladat. A japánok legutóbb elfoglalták Quadakanar délnyugati partvidékét. A harcok súlypontja továbbra is Új-Guineában van, melynek jelentősége az ausztráliai front szempontjából egyre fontosabbá válik. A japán légi és szárazföldi hadműveletek Port Moresby környékén továbbra is kedvezően haladnak előre. A japánok legutóbb ejtőernyős csapatokat kaptak erősítésül és ezek az ausztráliai csapatok hátamögött szálltak le. A harcok színhelye egyre közeledik Port Moresbyhez. A Csendes-óceán többi hadszínterein csak csekélyebb légitvegyenységek folyik.

Zürichi jelentés szerint csütörtökön kora reggeltől késő estig folyt az utcai harc Stalingrádban. Közben a szovjet hadvezetés északnyugat felől gárdacsapatokat vitt előre és a német állások ellen folytatott kétségbeesett ellentámadásokkal igyekszik könnyíteni a városra nehezülő nyomáson. A harcok súlypontja most már erre a szakaszra toldott át. Berlini megítélés szerint a csata már túl van tetőpontján és így hevessége lassanként csökken.

La Lineából jelentik: (OFI) Hír szerint Gibraltártól 30 kilométernyire megtorpedóztak egy brit teherhajót. Egy brit vadászgép a sziklaerőd közelében a tengerbe zuhant. Legénysége odaveszett. Nem sokkal később egy hárommotoros brit bombázógép a tenger felett kigyulladt és oldalt fordulva a tengerbe zuhant. A le-

vanni Ansaldo: Európában mindig szerényebben, kimértebben, halkabban éltünk, mint odát, a tengerentúl. Szerényebben éltünk és ezen nem kell szegyenkeznünk. A szerényebb élet megdézett bennünket a megpróbáltatásokhoz. Könnyebben megértjük és elfogadjuk a szükséges lemondásokat. Az élet értékeinek sorrendjében nem áll első helyen a „jól élés”. Az utóbbi időben az európai életben amerikai stílust mutatott, az inkább amerikázás, szélhámoság volt. Amerikában viszont minden téren hozzá-

szoktak a pazarláshoz, a szétömlő bőséghez, az igények zabolátlan felcsigázásához és kielégítéséhez. Erre a túltáplált életre rendezkedett be már évtizedek óta az új világ. Hogyan robban bele ebbe az életfelfogásba, amely hússá és vérré idegződött be, a mindenféle korlátozás? Hogyan néz rá a tősgyökeres amerikai a lebontott épület acélvázára? Hogyan veszi kezébe karácsony előtt a kimért adagok könyvecskéjét? Hogyan gurítja be kedvenc gépkocsiját a garázsba bizonytalan időre, amikor eddig még

csak gondolni sem tudott arra, hogy a gumi és a benzin probléma is lehet?

Van tehát a „boldog Amerikában” is jaj és baj éppen elég. Amennyivel nagyobb és gazdagabb nálunk, annnyival kiméletlenebbül vágott bele testébe a háború, s amennyivel igényesebbek polgárai, mint mi vagyunk, annál nehezebben viseli el a korlátozásokat — fejezte be nagyon is tanulságos fejtegetéseit Ansaldo, a *Telegrafo* kitűnő közírója.

gényeséget sikerült megmenteni, de a gép teljesen elpusztult.

TAYLOR UJABB RIHALGATÁSA A SZENTATYANAL

Vatikánvárosból jelentik: (Bud. Tud.) A pápa hír szerint pénteken harmadszor is fogadja Myron Taylor, Roosevelt elnök különevét. Taylor a harmadik audiencia előtt újabb utasításokat vár a Fehér Házról. Ebből itteni körökben arra következtetnek, hogy harmadik kihallgatása ugyanolyan jelentőségű lesz, mint az első kettő volt. Vatikáni illetékes körökben továbbra is a legnagyobb tartózkodást tanúsítják Taylor megbeszéléseivel kapcsolatban. Felhívják a figyelmet arra, hogy a Szentatya és Roosevelt küldöttjének megbeszélése négyzetkörűt folyik le, amit lehetővé tesz az a tény, hogy a pápa folyékonyan beszél angolul. Politikai tanácsadóra sincsen szüksége, mert a pápa maga foglalkozik a Vatikán és a hadviselő hatalmak vezető államférfiai tárgyalásaival kapcsolatos kérdésekkel. Vatikáni körökben

azt hiszik, hogy a Szentatya és Roosevelt különevete közötti személyes érintkezés az általános helyzetet érintő kölcsönös álláspont tisztázására vezetett. Taylor hír szerint közölte, hogy néhány hónap múlva ismét visszatér a Vatikánvárosba.

PONTOS ÜLÉSRE ÜLT ÖSSZE A TÖRÖK ÉRZÉKESÉGI NÉPPART

Ankarából jelentik: (NTI.) Szaradzoglu miniszterelnök a beteg külügyminiszter helyett fogadta Steinhart amerikai nagykövetet. A megbeszélés a nagykövet külszöbönálló elutazásával volt kapcsolatos. Steinhart nagykövet szombaton Ankarából Egyiptomba megy, hogy onnan visszautazzék az Egyesült Államokba. Elutazását közvetlenül Wilkie eredménytelen küldetése után jelentették be. (MTI.)

Ankarából jelentik: (Stefani.) A köztársasági néppárt Szaradzoglu miniszterelnök elnöklésével fontos értekezletre ült össze. Az ülésen nagyjelentőségű határozatokat alkotnak melyekre nézve azonban egyelőre szigorúan titkolóznak.

Ítéletet hirdetett a törvényszék uzsorabírósága a vajádrágitás monstre-perében

Súlyos ítéletet hoztak a két zsidó vádlott ellen. Több nagyvárad kereskedőt is elítéltek

Nagyvárad. Saját tud. Legutóbbi számunkban közöltük a két napot át tartó uzsorabírósági tárgyalás legújabb részleteit. Tegnap lapzárás után a tárgyalás dr. Schuller királyi ügyész vádbeszédével folytatódott. A királyi ügyész vádbeszédének elején a vétségek, illetve büntetések minősítésével és helyes megvilágításával foglalkozott.

Vádbeszédének további részében a királyi ügyész többi között a következőket mondta:

— Nekünk, mint az igazságszolgáltatás katonáinak, némecek a részlet kell megtörölnünk, de most ezekben az időkben honvédelmi kötelességet is kell teljesítenünk. Katonáink messze idegenben vérükkel védik ezt az országot és eddig hála az Uristennek sikerült is távollátni az ellenségét, nekünk viszont ugyanakkor kötelességünk van a belső fronton. Hogy ez mennyire nem frázis, mutatja az elmúlt világháború szomorú példája. — Nekünk több Trianon nem kell! A mai idők megkövetelik, hogy kivétel-jogszabályokhoz alkalmazkodjunk, de ezt az áldozatot tessék elviselni mindenkinek kivétel nélkül. Nincs szükség arra, hogy a házakra újabb emeletet húzzanak a konjunkturalogikák. Ma a törvényszéknek nem méltányos, hanem elrettentő, drákói ítéletet kell hozni. Ma túl vagyunk azon, hogy javító célzattal legyen az ítéletnek... ma elrettentőnek kell lenni. A bűnösök nevét pedig falragaszokon kellene publikálni.

A miniszterelnök maga mondta — minden árdragító hazaáruló! S ezt az üzenetet küldte a harctereken küzdő katonáinknak is — ezért pedig felelősek vagyunk.

Elérkezett az idő, hogy az uzsorabíróság elrettentő ítéleteket hozzon, az egyén itt el kell hogy törpüljön a közzel szemben.

Szenvedjen az egyén, de maradjon meg a köz! — fejezte be vádbeszédét a királyi ügyész.

A szükeglet és a fedezet az egyes költségvetési csoportok szerint a kö-

szükeglet és a fedezet az egyes költségvetési csoportok szerint a kö-

Kihirdetik az ítéletet

Délután 4 órakor folytatott a uzsorabíróság a főtárgyalást. A vádlottak, akik szorongásig megtöltötték a tárgyalótermet, már megszokottan ültek vissza a számukra kijelölt helyekre a megszámozott sorrendben. A főtárgyalás megnyitása után az öt védő beszédre került sor, akik közül különösen dr. Mucsy Imre ügyvéd vádbeszédét költött feltűnést, amikor cukrász védencei érdekében azt igyekezett bizonyítani, hogy a cukrászok a felhasználó vaját a sütemények készítésére használták fel és nincs bizonyítva az, hogy a süteményeket drágábban adták volna el.

Ezután a bíróság visszavonult ítélethozatalra, melyet több mint két óra tanácskozás után hirdetett ki. Az ítélet szerint Klein Ödön má-

sodrendű vádlottat folytatóságán elkövetett árdragítás büntetésében mondotta ki a bíróság bűnösnek és ezért egy év és hat hónapi börtönbüntetésre, 1000 pengő pénzbüntetésre, 1000 pengő vagyonilag elégtétel megfizetésére és 5 évi hivatalvesztésre ítélte. A pénzbüntetés nemfizetése esetén 100 napi börtönrre változtatható át. Kötelezte a bíróság a vádlottat, hogy költségén az ítéletét a nagyvárad „Magyar Lapok”-ban közzétettesse.

Bűnösnek mondott ki a bíróság több nagyvárad kereskedőt, akik a két zsidóval üzleti összeköttetésben állottak és őket 50-től 600 pengőig terjedő pénzbüntetésre, illetve meghatározott időtartamra változtatott fogházbüntetésre ítélte.

Valamennyi ítélet ellen — egy kivételével — a királyi ügyész semmisségi panaszt jelentett be, ugyancsak semmisségi panással éltek az elítéltek és védőik is. Ezzel az ítélettel a tábla szintén tárgyalni fogja a monstre árdragítási per anyagát.

7,008.844 pengő Nagyvárad 1943-as költségvetésének végösszege

75 százalékos lesz a pótló az 1 millió 266 ezer pengős hiány fedezésére

Nagyvárad. Saját tud. Megjelent Nagyvárad város 1943. évre szóló költségvetése. Ezerint a költségvetés szükegleti előirányzatának végösszege 7,008.844 pengő, a tavalyi 6,175,007 pengővel szemben s erre a szükegletre összesen 5,741,920 pengő fedezet mutatkozik. A hiány tehát 1,266,924 pengő, melynek fedezetül az 1,390,000 pengős állami adóalap után 75 százalék pótló kivételére van szükség.

A szükeglet és a fedezet az egyes költségvetési csoportok szerint a kö-

vetkezésekben részleteződik:

1. Az általános igazgatás szükegleté 1,968,170 P, amire a fedezet 2,797,954 pengő.
2. A közegészségügy szükegleté 109,344 pengő, amire a fedezet 109,604 pengő.
3. A közoktatás, közművelés és vállalkozás szükeglete 869,733 pengő, a fedezet pedig 275,126 pengő.
4. A szegényügy és a népjólét szükeglete 384,839 pengő, míg a fedezet 48,856 pengő.

Apolló Filmszínházban

Ifjúságunk, boldog diákkorunk könnyes, mosolyos, emlékei

Diákévek

Belvárosi

Figyelem!

Bőkezű kettős műsor!

Karády Katalin óriási sikerű filmje:

Valahol Oroszországban

és a legmulatságosabb magyar vjáték a

Három sárkány

Rendes helvárok!

Jegyelővét!

Édes ellenfél

Főszereplők: Szeleczky Zita, Hajmássy, Kiss Manyi, Latabár, Mály G., Simon Marcsa, Pethes

a CASINOBAN

Előadások kezdete: 3, 5, 1/4 8 órakor.

5. A közlélmézésügyi szükeglete 839,820 pengő; erre a fedezet 473,840 pengő.

6. Városépítés, utcák, terék, járdák gondozásának szükegleté 1,793,015. — amire a fedezet 1,012,800 pengő.

7. Vagyon igazgatás szükeglete 785,910 pengő, amire 514,158 pengő a fedezet.

8. Hitel ügy szükeglete 374,013 pengő, amire a fedezet 109,582 pengő.

A különálló alapok és alapítványok szükegleti és fedezeti előirányzata a következő összegeket tünteti fel:

Közzétartási alap: 191,120 pengő; Magyar Norma alap: 106,500 pengő; Leventé-alap: 70,000 pengő; Ingatlan törzsvagyon-alap: 92,100 pengő; Allattanyesztési alap: 20,229 pengő; Cseéztívó-Dudák alapítvány 12,500 pengő; Id. Rimánóczy Kálmán alapítvány 68,834 P. A Bottó Ferenc alapítványnál a szükegleti oldalon nincs émmiféle összeg feltüntetve, míg a fedezeti oldalon 59 pengő olvasható.

Ez tehát a város költségvetése 1943. évré a főigazgató javaslata szerint. Hátra van még természetesen a törvényhatósági Bizottság határozata, aminek alapján a belügyminisztérium állapítja meg a költségvetés végleges előirányzati összegét.

Bomba robbant egy athéni házban

Az Új Nemzedék írja: Az NST jelenté Athénből: A görögországi olasz csapatok főparancsnoksága közli, hogy szeptember 22-én egy házban bombamerénylét történt, melynek következtében több ember megsebesült, köztük a megszálló csapatok tagjai is. Az épület leégett. A tettesek még nem kerültek meg. Az ismételt merényletekre való tekintettel az olasz főparancsnokság elhatározta, hogy végrehajtja a halálra ítéletet azon a három emberen, kiket a haditörvényezék már elítélt fegyver. Az löszérrejtetés miatt.

Pácolja a kezes-tény ipart!

Elfoglalták a németek a Terek mentén fekvő Tripszkaját

Stalingrádban már a központban folynak a harcok. 13 szovjet páncélos dandár semmisült meg eddig a városért folyó harcokban

Az angol rádió előre bejelenti a szövetséges csapatok várható partraszállását

Berlinből jelentik: (MTI.) Illetékes német részről a következőket közlik: Német katonai körökben Stalingrád helyzetét esütöttök este így jellemezték: *Ha nem is beszélünk Stalingrád közeli elcsúszásáról, még is fel lehet tenni, hogy az ellenség ereje a német csapatok jelentős előrehaladása következtében meggyengült. Míg a szovjet hadvezetőség*

veszteségre való tekintet nélkül mindent harcra vet, a német hadvezetőség tudatosan kerülte az áldozatokra való tekintet nélküli nagy rohamot és tervszerűen jár el, még ha a német népnek és a világ közvéleményének még kissé várnia is kell a stalingrádi nagy sikerről szóló jelentésre.

Több fontos hegyhátat foglaltak el a németek a Kaukázusban

Berlin. (MTI.) A Német FI jelenti a Führer főhadiszállásáról: A véderő főparancsnokság közli: A Kaukázus északi részében a gyalogság a tűzértől és a légierőtől hatásosan támogatva makacs ellenséges ellenállás leküzdése után rohammal elfoglalt több fontos hegyhátat. A légierő heves bombatámadást intézett Tuapse kikötője ellen. Egy nagyobb tehergőzöt felgyújtottak, egy másik hajót és egy őrhajót megrongáltak a bombák. A Terek-folyónál elfoglaltunk egy várost.

ezeket közli: Egy német támadó csoport a Kaukázus északnyugati részében szeptember 23-án délután megszállt egy erősen kiépített hegyhátat. Más német csapatok úttatlan hegyi terepen a bolsevisták kemény védekezése ellenére rohammal elfoglaltak fontos állásokat. Stalingrád területén a súlyos harcok tovább tartanak. Szerda éjjel német repülőket a bolsevisták szaratoivi raktárait bombázták. Német vadászok 40 ellenséges gépet lelőttek.

Stalingrádnál tovább folynak az elkéseredett harcok. Az északi irányú tehermentesítő támadások elhárítása során 34 szovjet páncélost kilőttünk. A légierő ismét erősen bombázta a Volga alsófolyásától keletre és nyugatra lévő ellenséges utánpótlási vasútvonalakat, valamint Szaratoivnál a hajtóanyagraktárakat.

Rómából jelntik: (MTI.) A Giornale d'Italia berlini különtudósítója jelenti, hogy a stalingrádi csatában már eddig 13 páncélos dandárt semmisítettek meg. A harc most már a város központjában folyik. A lap távirata szerint az angol és amerikai tudósítók alapján megállapítható, hogy a bolsevisták hogyan

Voronyezstől északnyugatra újabb ellenséges támadásokat hiúsítottunk meg. A középső arevonalszakaszon saját haderőnk vállalkozásai sikerrel jártak. Rzevnél visszavertük az ellenség ellentámadásait.

Gibraltárban ismét kitűzték a tengeralattjáró veszélyt jelző zászlót

Az arevonat északi szakaszán egyik támadásunk a Ladoga-tótól délre az ellenség makacs ellenállása és hiábavaló ellentámadásai ellenére is teret nyert.

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Basticó tábornagy kitűntette a Dialói oázis hős védőit és a felmentő csapatok parancsnokait.

A keleti arevonalon tegnap 62 ellenséges repülőgépet lőttünk le. Két saját gépünk hiányzik.

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 850. közlése: Az egyiptomi arevonalon tűzértségi és felderítő tevékenység folyt. A Földközi-tengeren ellenséges torpedóvetőrepülőgépek támadást kíséreltek meg egy hajókaravánunk ellen. A kísérő hajók légvédelmi tűzvédelme több gépet lelőtt. A karaván sértetlenül folytatta útját. Német vadászok két angol gépet lelőttek. Ellenséges repülőket tegnap este géppuskázták Frapani városát. Egy halott és 9 sebesült az áldozat. A gelai országútra néhány bomba esett. Egy brit gép a légvédelmi tűzvédelem találatát követően lángokban lezuhant.

Angol repülőgépek a mára virradó éjjel robbanó és gyújtó bombákat dobtak le az északi német és a dán tengerpart néhány helységére. A lakosságnak veszteségei voltak. Tíz támadó bombázót lelőttünk.

La Lineából jelentik: (NTI.) Gibraltárban esütöttökön riadóhangulat volt. A kikötőben kitűzték a tengeralattjáró veszélyre figyelmeztető jelzést. Ellenség után sikertelenül kutattak.

Német harcigépek a mára virradó éjjel a középső York grófság hadifentősségi céljait bombázták.

Finnország nem köt különbékét!

Hogyan szervezték meg a bolsevisták Stalingrád védelmét

Berlin. (MTI.) A Német FI jelenti: Rzev térségében a bolsevisták két hónapon át próbálták a német állásokat tömegtámadásokkal áttörni. Ezekben a harcokban 35 szovjet páncélosdandárt vertek szét, illetve semmisítették meg.

Helsinkiből jelentik: (NTI.) Finnország állítólagos különbéke terveiről szóló külföldi hírekkel kapcsolatban hivatalos finn közleményt adtak ki. A hivatalos közlemény megállapítja, hogy a finn kormány külpolitikai irányvonala változatlan és a különbékére vonatkozó hírek tévesek és alaptalanok.

Berlin. (MTI.) A Német FI jelenti: A főparancsnokság a stalingrádi és kaukázusi harcokkal kapcsolatban

Stockholmból jelentik: (NTI.) Az Aftonbladet közli amerikai tudósítójának cikkét a Szovjet és az augszász szövetségesek közötti nézeteltérésekről. A bolsevisták ragaszkodnak az invázióhoz. Szerintük egy ilyen kísérlet elegendő lenne a Kaukázus megmentésére és ha amerikai csapatok érkeznek An-

szervezték meg Stalingrád védelmét. Már jóval a város ostroma előtt különleges alakulatokat szerveztek és ezekre bízták egy-egy háztömb védelmét. Mindegyik alakulat bőségesen el volt látva kézigranáttal, gépfegyverrel és vegyi fegyverekkel.

nül folytatta útját. Német vadászok két angol gépet lelőttek. Ellenséges repülőket tegnap este géppuskázták Frapani városát. Egy halott és 9 sebesült az áldozat. A gelai országútra néhány bomba esett. Egy brit gép a légvédelmi tűzvédelem találatát követően lángokban lezuhant.

La Lineából jelentik: (NTI.) Gibraltárban esütöttökön riadóhangulat volt. A kikötőben kitűzték a tengeralattjáró veszélyre figyelmeztető jelzést. Ellenség után sikertelenül kutattak.

Finnország nem köt különbékét!

Helsinkiből jelentik: (NTI.) Finnország állítólagos különbéke terveiről szóló külföldi hírekkel kapcsolatban hivatalos finn közleményt adtak ki. A hivatalos közlemény megállapítja, hogy a finn kormány külpolitikai irányvonala változatlan és a különbékére vonatkozó hírek tévesek és alaptalanok.

Zátonyra jutottak a szövetségesek háborús erőfeszítései

Stockholm. (MTI.) A Német FI jelenti: Az Economi „Zátonyon a szövetségesek háborús erőfeszítései” címmel ezeket írja: Bármilyen tervet



Már a gyermekeknek is

ODOL fogpéppel kell fogáikat ápolni. Az ODOL fogpép megőrzi a fogak szépségét és egészségét.

ODOL fogpép

MAGYARORSZAGI ODOLMŰVEK R. T. BUDAPEST

dolgoznak ki a szövetségesek erejük teljes kifejtésére a legközelebbi válságos hónapokra, számítási lehetőségeik annyira válságosak, hogy kemoly akadályt jelentenek. Churchill maga is kénytelen volt az alsóház előtt kijelenteni, hogy a Szovjetunió nem látja be, mekkora nehézségek állanak a tengeren való szállítás útjába. A Szovjetunió ügylatszik csak magára gondol és elfelejti, hogy Angliának és Amerikának még egész sor más háborús arevonat kell állandóan el látni. Angliának és szövetségesének bele kell abba nyugodni, hogy a meglévő hajótér semmikép sem elég ahhoz, hogy a támasztott igényeknek megfeleljen.

50.000-en jelentkeztek Bukarestben 4000 zsidó lakásért

Bukarestből jelentik: A romanizálási központ annak idején felszólította a közönséget, hogy adják be igényüket a bukaresti zsidó lakásokra. A felszólításnak nem várt eredménye volt, amennyiben az összesen mintegy 4000 román fővárosi zsidó lakásra nem kevesebb, mint 50 ezren jelentettek be igényüket. A nagy érdeklődésre való tekintettel a döntés csak akkor történhet meg a lakások odaítélése ügyében, ha a beérkezett kérvényeket felülvizsgálják és erősen megrostálják. (Bud. Tud.)

Vitézi telket ajánlottak Isei Bugyi község határában. A MTI jelenti: Magyarország Főméltóságú Kormányzója vitéz Petneházy Antal nyug. államtitkár budapesti lakos által 1939 január 21-én kelt felajánló kiratban Bugyi község határában felajánlott 40 kat hold és 842 négyszögöl kiterjedésű ingatlant vitézi telek céljára elfogadja.

Vitéz nagybaconi Nagy Vilmos vezérezredest honvédelmi miniszterré nevezte ki a Kormányzó

Vitéz Bartha Károly vezérezredest saját kérelmére mentették fel a honvédelmi tárca vezetéséről

A MTI jelenti: Magyarország Főméltóságú Kormányzója a következő legfelsőbb elhatározását, illetve kéziratot bocsátotta közre:

„A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére, vitéz dálnokfalvi Bartha Károly m. kir. titkos tanácsos, m. kir. vezérezredest, m. kir. honvédelmi miniszteri állásától saját kérésére felmentem.

Vitéz nagybaconi Nagy Vilmos m. kir. titkos tanácsos, m. kir. vezérezredest m. kir. honvédelmi miniszterré kinevezem.

A Kormányzó Ur az alábbi levelet küldte vitéz Bartha Károly vezérezredesthez:

„Kedves vitéz Bartha vezérezredest!

Öszinte sajnálatomnak adok kifejezést, midőn a m. kir. miniszterelnök előterjesztésére, önt m. kir. honvédelmi miniszteri állásától saját kérelmére felmentem. Felhasználom ezt az alkalmas arra, hogy közel négy évtizedes katonai szolgálatáról mind a háborúban, mind a békében, megemlékezzem. Különös méltánlással gondolok arra a gondos, körültekintő tevékenységre, melyet az utóbbi tíz esztendő alatt, mint a honvédelmi minisztérium anyagi csoportfőnöke, majd a katonai főosztály főnöke, végül pedig mint honvédelmi miniszter, a honvédség fejlesztése és harci erejének korszerű kiépítése terén teljes odaadással fejtett ki. E kiváló munkásságáért, melynek következménye, hogy honvédségünk a most folyó háborúban oly hatatosan működik közre szövetségeseink mellett, Önnek újlág különös dícsérő elismerésemet fejezem ki.

A Kormányzó a következő levelet intézte vitéz nagybaconi Nagy Vilmos vezérezredesthez:

„Kedves vitéz Nagy vezérezredest!

A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére önt m. kir. honvédelmi miniszterré kinevezem.

Kelt Budapesten, 1942. szept. 24.

HORTHY s. k.

Kállay s. k.

Az új miniszter eskütétele

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az új honvédelmi miniszter, vitéz nagybaconi Nagy Vilmos vezérezredest, a Főméltóságú Kormányzó Ur kezébe csüörtökön délután fél öt órakor tette le a hivatalon esküt. Az eskütételi szertartásnál közreműködött Kállay Miklós miniszterelnök, báró Perényi Zsigmond koronaőr, mint zászlósúr. Az eskü szövegét bár-

onházi Bárczy István m. kir. titkos tanácsos, miniszterelnökségi államtitkár olvasta fel. Az eskütétel után a Kormányzó Ur kihallgatáson fogadta az új honvédelmi minisztert.

Vitéz nagybaconi Nagy Vilmos vezérezredest pályafutása

A Budapesti Ertesítő jelenti: Vitéz főnagybaconi Nagy Vilmos vezérezredest 1884-ben az udvarhelyi megyei Parajdon született. Református vallású. A Ludovika Akadémiát 1905-ben, mint évfolyamelső végezte. Az akadémia elvégzése után, mint hadnagy a szabadkai 6-ik honvédszolgálatához került. Elvégezte a honvéd felsőtisztai tanfolyamot és a bécsi ha-

diékolát. 1910-ben főhadnaggyá nevezték ki. Később a vezérkarhoz került és a 79-ik honvéd gyalogdandárnál teljesített szolgálatot, amikor kitört a világháború. Dandárjával részt vett a Szerbia elleni első harcokban. 1914. októberében legfelsőbb elismerés dícséretében részesült. 1914. őszén vezérkari századosá neveztek ki. 1915. januárjában a Kárpátokban megindult támadó hadjáratban vett részt, majd a honvédelmi minisztérium szervezési osztályához került, azután pedig Volhíniában a Szurmay hadtestparancsnoksághoz. Részt vett a lucki áttörés után vívott súlyos harcokban, majd a kárpáti harcokban a 61-ik honvéddadosztály kötelékében. Azután egy önálló honvédszolgálatos vezérkari tisztje lett. 1918. feb-

ruárjáig, amikor újra a honvédelmi minisztériumba helyezték át. Az új nemzeti hadseregben előbb a honvédelmi minisztériumban, majd a vezérkar hadművelési irodájában teljesített szolgálatot 1924. novemberéig, amikor a honvédség főparancsnoka mellé került. 1919-ben lett őrnagy, 1923-ban alezredest, 1925-ben ezredesté lépett elő. 1925. őszétől a honvédelmi miniszter szárnysegédje volt, majd a budapesti 1. honvéd vegyesdandár vezérkari főnöke. 1931-ben a honvédség főparancsnokának szárnysegédjévé nevezték ki. 1933. november 1-én a budapesti vegyesdandár gyalogsági parancsnoka lett. 1934. május 1-én nevezték ki vezérőrnaggyá, 1936. október 1-én lett a budapesti 1. hadtest parancsnoka. 1937. május 1-én altábornaggyá lépett elő. 1939. április 1-én gyalogsági szemlézővé nevezték ki, 1940. tavaszán az első hadsereg parancsnokává. 1940. május 1-én léptették elő gyalogsági tábornokká. 1941. május 1. óta nyugállományú vezérezredest. Számos kitüntetései között van a Magyar Érdemrend Nagykeresztje is. 1921-ben avatták vitézzé, 1940-ben kapta meg a titkos tanácsosi méltóságot.

Oláh Gábor elindult a művészet rögös útján...

Külföldi útról, műteremről, feladatokról ámodik egy égő szemű, tehetséges nagyváradi fiatalember

Nem lehet állítani, hogy az ismeretlenségből bukkant volna fel Oláh Gábor nagyváradi festőművész. mikor megírták a lapok, hogy a város megvásárolta az arcképet, amelyet ez a fiatal, tehetséges ember a kormányzóhelyettesről festett. De viszont nem tartozik azok közé a nevek közé, amelyeket a Nagyváradon élő képzőművészek sorában emlegetni szoktak. Pedig Oláh Gábor már évek óta fe-

teget, ecsetjével keresi meg a kenyerét, sikerült tájképek, arcképek, események és zsánerképek egész sora került ki a keze alól, s ha vannak is olyan munkái, amelyekkel kénytelen volt leereszkedni a megrendelők ízléséhez, néhány vászna messze túl van a művészi ígéreten.

Ilyen a kormányzóhelyettes arcképe is.

hogy rövid ideig a bukaresti képzőművészeti főiskolán is képezte magát. Nem érdektelen, hogy ide Jorga professzor leánya, Magdaléna vezette be, akivel a feltűnő képességű magyar fiatalember az őrnagya révén ismerkedett meg, valahol a tengerparton. Igen, a nagyváradi Oláh Gábor Jorga Magdalénával együtt szobrászkodott Bukarestben.

Mert akkor még szobrásznak készült, s bizonyára anyagi okokból tért át a festészetre, mert képet még csak el lehet néha adni, de szobrászról a legritkább esetben akad. Oláh Gábor pedig a művészetéből akar megélni. Semmi más nem érdekli a világon. A szeme lázban ég, ha színekről, formákról, mozgásról, fény- és térhatásokról s az ábrázolás módszereiről beszél. Az arcképfestészet felé vonzódik leginkább. Naturalista eszközökkel él, anélkül, hogy fotográfusak lennének a megoldásai; lelküket tükrözten, nem hizeleg, de azért jellemzésében sok a jóindulat: plaszticitásra törekszik, de ugyanakkor frissek és meleg a színei. Mind olyan tulajdonságok, amelyekből előre lehet látni a jövő keresett arcképfestőjét.

Még fiatal, van ideje fejlődni, tanulni. Bukarest és Nagyvárad után külföldre vágyik. És műteremről ámodik, szép feladatokról, munkáról. És ismét műteremről, munkáról, feladatokról... j. b.

Nem műterem, csak a nővér lakása

Fel akartuk keresni Oláh Gábor műtermében, de azt a zavart választ kaptuk a fiatal festőtől, hogy sajnos, ő ezzel nem rendelkezik. De ha a kormányzóhelyettes arcképe s az a két másik kép, amelyet a város már korábban megvásárolt tőle, felkeltette érdeklődésünket munkái iránt, fáradjunk el nővérenek lakására, ahol arcképekből és tájképekből egész kis gyűjtemény van együtt.

Még némi túlzással sem lehet tekintélyesnek mondani ezt a gyűjteményt. De van itt egy önarckép s két női képmás, amelyek valóságosan megdöbbentenek élethűségükkel és jellemző

erejükkel, s egyszerre a legjobb véleményét alakítják ki a szemlélőben szerzőjük képességei iránt.

Sajnos, — magyarázza Oláh Gábor, — sohasem voltam olyan anyagi helyzetben, hogy kedvemre való témákat választva nyugodtan összefesthettem volna egy kis kiállításra való. Ha valamivel elkészültem, azt gyorsan és olcsón el kellett vésztegetnem, hogy megélhetésemet biztosítsam s megszerzhessem az anyagot egy újabb festmény elkészítéséhez... Pedig milyen szép dolgokat lehetne csinálni!...

Őszinteség és tiszta lelkesedés

Annyi őszinteséggel s a művészet iránti oly tiszta lelkesültséggel beszél, hogy az ember — köröskörül a falakon függő képek bizonyító ereje mellett — nem éri a szükségét az ellenőrzésnek. Különben is nyíltan elmondja fejlődésének történetét, pedig ennek egyes részletei egyáltalában nem hatnak önreklám-szerűen. A magyar őstehetség útján indult el, mondhatni egyes-egyedül, senkitől se támogatottan s a festés legelőnyösebb mesterségi fogásaira is ügyszólván magától kellett rájönnie. Tizenöt éves korában már csinos tájképeket festett, amelyek közül ma is őriz né-

hány sikerült vásznát, később a szobrászatra adta a fejét s katonakorúban úgy is mint szobrász, úgy is, mint festő annyira magára vonta fellebbvalói figyelmét, hogy őrnagya, akiről mellszobrot mintázott, bemutatni őt családjának, magával vitte Konstancába, megismertette társaságával, megrendelőket szerzett és műtermet rendezett be neki s minden áron adoptálni akarta, hogy bírveves román festőt neveljen belőle.

De Oláh Gábor magyar akart maradni.

A derék őrnagynak azonban csakat köszönhet. Ő tette lehetővé számára,

Kereszténymagyar

keresztény

magyarnál vásárol!

Csomaggal, vagy csomag nélkül

Ki ne ismerné az annyiszor látott képet, vagy inkább képletet: ballonkabátos fiatal hölgy rendszerint egy lépéssel edesanyja előtt, aki a vásárolt holmit cipeli. A fiatal hölgy legfeljebb az új divattárgyat vette magára, hústa fel, a régi reklámyomásos csomagolópapírban az edesmama karján hintozik.

Csomaggal?
Nem. A fiatal hölgy csomag nélkül pompázik és szeretne egészen előreszaladni, mert az a csomag is izgatja, ami az edesmama karján himbálózik. Egyáltalán izgatja az edesmama is, aki a kasziban konzervált kalapjában, kosztümjében olyan nem-körzöképes.

Vegyük egy másik képet. Ez már igazán csak kép. A fiatal hölgy — mondjuk most ragyogó komléban — egyedül tipeg végig a főutcán. Ezt is vásárolt, meg azt is, mert csak így tudott hazulról zavartalanul hosszabb körútra indulni. A sok mindenféle kicsi és nagy csomagban táncol a karján. Mozdulatait szerte-széjjel hányja, arcán bágyadt fintor, szemé jobban is kémlel, balra is figyel és szeretne eltiúnni mindenki elől, mert most a csomagokkal nem hihetik róla, hogy ő a vezérigazgató, vagy a környékbeli földbirtokos leánya, aki előtt kinyitja a monozrummas sofőr a Benz-Mercedest széles ajtaját s aki mellé a gépkocsis széles ülésére rakják a hanyag eleganciával vásárolt finomságokat.

Csomaggal?
Igen. De kínos perceket él át, amíg néhány jelentéktelen aprósággal hazakerkezik s otthon ideges lesz, kurtán és gorombán felel, ha megkérdezik: Kislányom mit vásároltál?

Harmadik kép, vagy inkább kompozíció. Az állomásnál vagyunk. Még pontosabban: a kolozsvári gyors indulására várunk. A Perronnon ezer ember. Csomag itt, csomag ott, csomag mindenütt. Ha tizet lépünk és nem vigyázunk, csomagon keresztül vágódunk hasra. S a sok ember a még több csomaggal egyre hullámozik. Előre, hátra, kijel és bejelé. Mindenki emel egyet csomagjain, odébb viszi öt lépéssel, mert azt hiszi, hogy a kiszemelt pontról könnyebben eléri a befutó gyors legüresebb kocsiját. De onnan is vissza, illetőleg tovább. Ezt pedig mindenki egyformán így csinálja. Ballonkabátos, komples, sokiskolás vagy szabadságos honvédbaka. Csak egy-két kivételesen angol hidegvérű ül a restiben, csomagja pedig a 103-asnál.

Vasutasok jönnek ki a forgalmiból. A hordárok felcihelődnek. Az utassereg hullámozása viharos mozgás lesz, a csomagok elindulnak. Mindenki viszi csomagjait, a hordár a másokét és senki se figyeli a másikat. Mindenki előre tör és a befutó vonat kocsiablakáról igyekszik letenni a lehetőségét.

Csomaggal?
Persze, hogy csomaggal! Ki törődik itt a világ szájával, látszatok meséivel? Egy a fontos: elérni a legjobb kocsit, a legjobb kocsiiban a legüresebb fülkét és a legüresebb fülkében is a legkényelmesebb ülést. Onnan vissza lehet nézni komoran a lemaradottakra. De nem a csomag miatt, hanem azért, mert mindenki más helyére tör.

Utolsó kép. Talán a legtanulságosabb. Középkorú férfi lohol a villamosmegálló felé. Lohol, mert a villamos megelözi és ő várhat néhány percig a következőre. Pedig az idő drága. És a csomag! Jai, a csomag, amit az aktatáskájában

dédelget és karjával viseltes felöltőjéhez szorít, az nagyon drága. Alig várja, hogy otthon legyen vele és odategye az asztalra az asszonyka elé, a gyermekek elé, mint ügyességének, családapai gondosságának élő bizonyítékát. Csomagok, drága tartalommal, amelyből vacsora lesz és holnap ebéd, meg még egy vacsora.

Mit bánja, hogy látja valaki, vagy nem? Mit törődik azzal, hogy mit gondol valaki róla és csomagjairól? Nem moizsinész ő és nem gígerli kereskedősegéd, vagy szédültfejű fiatal hivatalnokcska, aki a korzón elért sikereivel mérí le magát napi két órá s tükör-fürdő közben, hanem dolgozó, küzdő családapa, aki legszívesebben csomagot visz haza.

Tehát csomaggal?
Igen. Minél nagyobbab. S ha a fűszeresnél, hentesnél, főjősnél élcsp vala-

Közellátási szelvényiveket vezettek be a közszükségleti cikkek arányos elosztására

A miniszter, vagy felhatalmazás alapján a polgármester határozza meg a szelvényekre kiszolgáltatható mennyiségeket

A MTI jelenti: A hivatalos lap pén- teki száma kormányrendeletet közöl a közellátási szelvényivek rendszeresítéséről. A közszükségleti cikkek arányos elosztása végett a közellátásügyi miniszter közellátási szelvényiveket rendszeresít. Azt, hogy a közellátási szelvény egy-egy szelvényére milyen közszükségleti cikkek és milyen mennyiségben szolgáltatathatók ki, a közellátási miniszter, vagy előzetes felhatalmazás alapján a községi elöljáróság (polgármester) határozza meg. A közellátási szelvényiveket a községi elöljáróság

osztja szét, másra át nem ruházható, az elvesztettek helyett újat nem adnak ki. A közellátási szelvényiveket a közellátásügyi miniszter jóváhagyásával meghatározott időtartamra kell kiosztani. A közellátásügyi miniszter esetén. ként rendelkezik a szelvényivek egyes szelvényeinek felhasználásáról. A szelvényivek egyegy szelvénye csak annak a városnak, községnek területén használható fel, amely a közellátási szelvényt kibocsátotta. A rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

Jutalmazással serkentik a gazdákat a többtermelésre

Őszi szántásért, futó homokon takarmányvetésért és gabonatermelésért holdanként 10 pengőt kaphatnak a gazdák

Budapestről jelentik: A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvénycikk hatálybaléptetése kedden történt meg. Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter a törvény alapján már nagyjelentőségű rendeletet adott ki 225.700—1942. F. M. szám alatt. A rendelet termelési jutalmat biztosít azoknak a gazdáknak a részére, akik az alább közölt feltételek biztosításával a többtermelést előmozdítják. Rendkívül nagyjelentőségű ez az intézkedés, mert lehetővé teszi a gazdák részére azt, hogy költségeit nem kímélve már most biztosítsák megfelelő munkálattal a szántóföldi termelés hozamának emelkedését és ezzel az ország közellátási helyzetének további megszilárdulását. A háborús viszonyok igaerőt és munkáskezet vontak el a mezőgazdaságtól, az említett termelési jutalmak azonban serkentőleg hatnak a gazdára, hogy igénybe vegyen és jól kihasználjon minden ren-

delkezésére beállítható erőt. A földművelésügyi miniszter rendelete erre a gazdasági évrre szól, de kétségtelen, hogy a benne megnyilvánuló helyes alapelveket megértve, a gazdátársadalom levonja a tanulságot és gazdálkodásának okszerűbbé tételével a jövőben is biztosítja magának a termelés minőségi és mennyiségi fokozásának előnyeit.

Holdanként 10 pengő az őszi szántásért

A rendelet 1. paragrafusa szerint az a birtokos, aki az 1943. év tavaszán vetett termények terméseredményét tokozza azáltal, hogy a tavaszi termények aló őszi szántást ez év őszén legkésőbb az 1942. évi december hó 31. napjáig legalább 15 centiméter mélyen elvégzi, az őszi szántással megmunkált terület után kat. holdanként 10 pengő termelési jutalomban részesül, feltéve, hogy az 1942. évi őszi vetésterülete (őszi gabona, takarmánynövény, ipari növény) nem kisebb az előző évi vetésterületnél.

Óriási siker!

Artista olimpiász varieté

A Református Kulturpalotában
Ma és mindennap
este 7 órakor előadás

Csütörtökön, szombaton és vasárnap 2 előadás.

Délután 4 órakor és este 7 órakor.

A délutáni előadáson is teljes esti műsor.

Jegyelővét délelőtt 10—1-ig és délután 4 órától a Kulturpalota pénztáránál.

szesül, feltéve, hogy az 1942. évi őszi vetésterülete (őszi gabona, takarmánynövény, ipari növény) nem kisebb az előző évi vetésterületnél.

Az őszi szántás alapja a mennyiségi és minőségi növénytermelésnek, mert a termelés hozamát fokozza, a minőséget emeli, de emellett az őszi szántásba vetett növények jobban bírják a szárazságot is, amellyel szélsőséges klímák mellett számolni kell. Az eddig őszi vetésterületek fenntartására vonatkozó kikötés a közellátás érdekeit hatékonyan szolgálja, mert ezzel a kenyérgabonák szükséges mértékű termelése is biztosítva van.

Futóhomokon a takarmánynövényt jutalmazták

A rendelet 2. paragrafusa kimondja, hogy futóhomoktalapon végzett őszi szántásért a birtokos jutalomban nem részesül. Futóhomoktalapon gazdálkodó birtokos pillangós virágú zöld trágyanövény, valamint pillangós virágú takarmánynövény termeléséért részesül kat. holdanként 10 pengő termelési jutalomban, feltéve, hogy az említett zöldtrágya, vagy takarmánynövényt az 1942. évi augusztus hó 15. napjától az 1943. évi május hó 15. napjáig elvetette és az 1942. évi őszi vetésterülete az előző évi őszi vetésterületnél nem kisebb.

Kenyérgabonáért minden többlet-holdnál 10 pengő

Az őszi szántásért és a pillangós növények vetéséért járó jutalmon kívül termelési jutalomban részesül az a gazda is, aki ez év őszén nagyobb területet vet be kenyérgabonával (búzával és rozssal), mint tavaly. A jutalom a többletvetés minden kat. holdja után 10 pengő.

A gazdáknak a termelési jutalomra vonatkozó igénybejelentéseiket a községi elöljáróságnál, illetőleg a polgármesternél a rendeletben előírt bejelentő lapon kell megtenni. A bejelentő lapot a községi elöljáróság illetőleg a polgármester bocsátja az érdekelt gazdák rendelkezésére.

Október 5-én kezdődik a szüret a váradi hegyen

A nagyváradi Hegyközség elnöksége értesíti a szőlőtulajdonosokat, hogy az 1942. évi szeptember 19-ikén tartott választmányi gyűlése a szüret kezdetének idejét október 5-re állapította meg. A korai érésű csemege és magántermelő szőlők szüretelése egy héttel hamarabb kezdhető. Nagyvárad, 1942. szeptember 21. Bartsch Sándor sk. hegyközségi elnök.

Mit kell tudni az iparrevizióról?

Minden iparjogosítvánnyal rendelkezőnek két példányban kell beadni a kérvényt. Bélyeg és illetékmentesek a beadványok és mellékletek

Nagyvárad. Saját tud. A román uralom alatt a sokféle formájú iparigazolványok szükségessé tették azoknak egységes elvek szerint való rendezését. Ezért a kormányzat a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi országrészen ipart, kereskedést űzők iparjogosítványának felülvizsgálását az augusztus hó 14-én kiadott 4870—1942. M. E. számú rendeletével kötelezővé tette. Az idézett rendelet végrehajtási utasítása a közeli napokban megjelenik, azonban a rendelet végrehajtásával felmerült intézkedéseket a Kereskedelmi és Iparkamarának már most foganatosítania kell s ezért a bejelentési kérvényekkel kapcsolatban az alábbiakra hívjuk fel az érdekeltek figyelmét.

Hogyan kell kérni az ipar felülvizsgálását?

Az iparjogosítvány felülvizsgálását különösen erer a célra rendszeresített nyomtatványon kell kérelmezni, amelyeket a kamarához kell az iparjogosítvány felülvizsgálását kérőnek benyújtania. Benyújtható a kérelem postán, vagy személyesen az ügyfelek részére megállapított órák alatt.

A kérelem két példányban állítandó ki, úgyhogy minden iparjogosítvánnyal rendelkezőnek két példányban kell kérnie iparjogosítványának felülvizsgálását. Az I. számú nyomtatvány zöldszínű a II. számú nyomtatvány fehérszínű s mind a két példányt egyforma szöveggel kell kitölteni és mind a két példányt cégszerűen alá is kell írni.

A kérvény-ürlapokat a kérelmezőknek csak az 1, 2 és 3 oldalon kell kitölteniök és a 3. oldalon aláírniök. A kamara munkájának megkönnyítése végett az ürlapokat pontosan és olvashatóan töltsék ki mindenki, mivel hiányos kérelmeknél a hiányok pótlásáról a kamarának kell gondoskodnia, amely idővesztéssel jár és a kérelmezők ügyeinek késedelmes elintézését vonja maga után.

A minisztérium magyar, német és román nyelven tájékoztatókat adott ki, amely a kérvény-ürlapok kitöltésével kapcsolatos tudnivalókat foglalja magában. Tehát mindenkinek érdeke, hogy a kérvény-ürlapok kitöltése előtt a tudnivalókat pontosan átolvassa.

A kamara úgy a kérvény-ürlapok I. példányából, valamint a tudnivalókból megfelelő mennyiséget küld el az I. foku iparhatóságoknak (főszolgálati hivataloknak, polgármesteri hivataloknak), ahol azok díjmentesen rendelkezésre állanak az érdekelteknek. Tehát mindenkinek három darab nyomtatványt kell kapnia és pedig I. zöldszínűt, I. fehér színűt és a tudnivalókat tartalmazó utmutatót.

Október 31-ig kell a kérvényeket benyújtani

Az iparjogosítványok felülvizsgálására irányuló kérelmet 1942. évi október hó 31. napjáig kell a kamaránál benyújtani. Az ezen időpont után beérkezett kérelmeket a kamara nem fogja figyelembe venni. A beadványhoz mellékelni kell azt az iparjogosítványt, (iparigazolványt, iparendélyt, kamarai cégjegyzést stb., amelynek alapján a folyamodó az ipart (kereskedést) gyakorolta. Ha a folyamodó iparjogosítványát bemutatni nem tudja helyhatósági bizonyítvánnyal (közégségi előjárósági bizonyítvánnyal, I. foku iparhatósági bizonyítvánnyal, polgármesteri bizonyít-

vánnyal) kell igazolnia, hogy a folytatni kívánt ipart (kereskedést) mióta gyakorolja.

Ugy a zöldszínű, mint a fehérszínű kérvény-ürlap 17 pontja alatt megoklandó az, hogy az iparigazolványt a kérelmező milyen okból nem tudja mellékelni.

Az iparjogosítvány felülbírlását kérelmező beadványok és azok mellékletei illetékmentesek. Az iparjogosítványon felül tehát a kérelmezőknek más iratokat — születési anyakönyvi kivonat, házassági anyakönyvi kivonat, erkölcsi bizonyítvány, illetőségi bizonyítvány, stb. — csatolnia nem kell. Ha valaki valamilyen hatósági kijelöléstől függő közszükségleti cikk árusítására (bőrtalpu lábbeli, cukor, petroléum, szappan, stb.) jelöltetett ki, a kijelölést tartalmazó hatósági végzést is kell eredetiben csatolni.

Azok, akik 1939. IV. t. c. I. §-ának 2. és következő bekezdései, valamint a 2.220—1941. M. E. sz. rendelet 3. §. I. bekezdésének hatálya alá tartoznak (tanúsítványosok), valamint az 1939. IV. t. c. 2. §-a és a 2.220—1941. M. E. sz. rendelet 3. §. 2. bekezdése alá tartoznak (kivételezettek célszerű jogosultságra vonatkozó okmányok becsatolása.

Kikre terjed ki a felülvizsgálati kötelezettség?

A rendelet hatálya kiterjed mindazokra akik 1940. évi december hó 22. napja előtt bármilyen iparjogosítványt nyertek. Tehát

azoknak is kell az iparjogosítványuk felülvizsgálását kérelmezniök, akiknek a román hatóságok által kiállított iparüzési jogosítványát az itteni iparhatóságok becserelelték.

Ha tehát valaki keresma-iparra kapott, illetve nyert a román megszállás ideje alatt iparjogosítványt és a m. kir. pénzügyigazgatásnak az italméresi engedélyt csak újeletű iparendély alapján adta ki, az ilyennek is kérelmeznie kell az iparjogosítványának felülvizsgálását. Abban az esetben, ha az ilyen iparüzők a román megszállás ideje alatt nyert eredeti iparjogosítványukat az I. foku iparhatóságokhoz újeletű iparüzési jogosítvány kicserélése végett beadták volna és az iparhatóságok csak ezeknek a visszatartása mellett adta ki a jogosítványt, azok elkérendők az iparhatóságtól és csatolandók a kérelmekhez.

Azoknak az iparüzőknek, akik iparjogosítványukat az 1922. XII. t. c. 72. §-ának korlátai között jelenleg szüneteltetik, szintén kérelmezniök kell az iparjogosítvány felülvizsgálását.

Mindazok, akik özvegyi jogon (1922. XII. t. c. 7 §-a) a román főhatalom idején de 1940. évi december hó 22. napja előtt kiadott iparjogosítvány alapján gyakorolnak valamilyen ipart, vagy kereskedést, azoknak is kérelmezniök kell az elhalt iparos iparjogosítványának felülvizsgálását.

Mindazok, akik 1940. évi december hó 22. napja után már a magyar iparhatóságtól kaptak, illetve nyertek iparendélyt, házalási, vagy vándoriparendélyt, azoknak az iparjogosítványuk felülvizsgálását nem kell kérelmezniök, ellenben azok, akik részére a katonai parancsnokságok állítottak ki bármilyen iparjogosítványt, habár azoknak érvénye megszűnt, azonban az ilyen jogosítványok tulajdonosainak is kell felülvizsgálást kérni.

A hadbavonultak, amennyiben hozzátartozóik az iparigazolvány felülvizsgálására irányuló kérelmet nem tudták a megállapított időn belül a kamarának beküldeni, az ipartestületek, ipartársulatok, vagy a helyi hatóságoknál megszervezett „Bajtársi Szolgálat” útján is előterjeszhetik kérelmüket.

Kik mentesek a felülvizsgálattól

Mindazok, akik 1940. évi december hó 22. napja után már a magyar iparhatóságtól kaptak, illetve nyertek iparendélyt, házalási, vagy vándoriparendélyt, azoknak az iparjogosítványuk felülvizsgálását nem kell kérelmezniök, ellenben azok, akik részére a katonai parancsnokságok állítottak ki bármilyen iparjogosítványt, habár azoknak érvénye megszűnt, azonban az ilyen jogosítványok tulajdonosainak is kell felülvizsgálást kérni.

Azok, akik 1940. évi december hó 22. napja után már a magyar iparhatóságtól kaptak, illetve nyertek iparendélyt, házalási, vagy vándoriparendélyt, azoknak az iparjogosítványuk felülvizsgálását nem kell kérelmezniök, ellenben azok, akik részére a katonai parancsnokságok állítottak ki bármilyen iparjogosítványt, habár azoknak érvénye megszűnt, azonban az ilyen jogosítványok tulajdonosainak is kell felülvizsgálást kérni.

Sulyos ítéletet rótt ki a rendőrhíró az élelmiszerjegyek szélhámosaira

Hatvan egynél indult eljárás a legutóbbi razzia során

Nagyvárad Saját tud. Fokozott eréllyel folytatja a rendőrség az élelmiszerjegyek kijátszóinak és hiénáinak leleplezését és majdnem minden nap sulyos ítéleteket hoz a bűnösökkel szemben. Legutóbb több visszaélés ügyében hozott a rendőrhíró elrettentő ítéletet:

Aizele Ferenc Schlauch-téri nőifodrászt, mert figyelmen kívül hagyva a szállítási és vételkorlátozási rendelkezéseket, éjnek idején 220 kiló csöves tengerit és 85 kilogramm lisztet csempészett be Nagyváradra, 30 napi elzárásra ítélte.

Demjén Ferenénét, Jubász Sándor-nét, Vass Józsefnét, Kitter Ferenénét és Kiss Dánielnét, akik kékszinű tejes edényben napraforgó olajat szállítottak, mielőtt azt értékesíthették volna, természetesen árdragítva, elfogták és jutalmuk egyenként 10-10 napi elzárás lett.

Egyhónapi elzárást szabott ki a rendőri büntetőbírósnak Löbly Jenő-

nének, aki liszttel manipulált. A zsidóösszony 174 kiló lisztet vásárolt össze feketén étkezdeje részére.

Valamennyi ítélet jogerős.

Most hirdette ki a rendőrhíró Grünbaum Artur illatszert nagykereskedő előtt is az ítéletet pipereszappan rejtgetésért Grünbaum Artur Izidor nevű öccsével együtt a bejelentés elől eltitkolt nagyobb mennyiségű pipereszappant a zulforgalomban megpróbálta értékesíteni. Grünbaum Artur három hónapot és ezer pengő büntetést, Izidor pedig 200 pengő pénzbüntetést kapott. Ez az ítélet is jogerős.

A rendőrség egyébként legutóbb is széleskörű razziaát tartott az élelmiszerjegyek ügyében és a razzia során hatvan egynél állított elő. Ezek ellen azonnal megindult az eljárás. Két esetben meg is történt a büntetés kirovása. Reich Jenőt 50 pengőre Farkas Lajosné pedig 10 napi elzárásra ítélték.

Fiedler Istvan püspök végzi vasárnap a kapucinus templom megáldását

Nagyvárad. Saját tud. A kapucinus templom megújítási munkálatai most már befejeződtek s a megújított templomot Fiedler István püspök folyó hó 27-én, vasárnap reggel a 7 órai szentmise keretében fogja ünnepélyesen megáldani.

A megáldási szertartást azért kapcsoltuk egybe, a korai 7 órai szentmisével, hogy a rendes istentiszteleti sorrend a hívek óhajának megfelelően már ezen a vasárnapon megtartható legyen.

A híveket úgy a megáldás ünnepélyére, valamint a vasár- és ünnepnap istentiszteletekre és szentbeszédre most már a megújított templomban tisztelttel meghívja és várja a Kapucinus Rendház Főnöksége.

A rendház szintén lapunk útján hívja fel a hívek figyelmét a szentmisek rendjére:

Hétköznapokon: 6 és 7 órakor csendes szentmise.

Vasár- és ünnepnapokon: 7, 8, 9 és 10 órakor szentmise, délután 6 órakor pedig litánia. A 8 és 9 órai szentmiseket a diákifjúság részére tartjuk s éppen azért ezek a karácsony, húsvét, pünkösdi szünidőben és a két nyári hónapban (július, augusztus) elmaradnak. Az istentiszteletekre vonatkozó bővebb közlemény a templom főkapuján levő hirdető táblán olvasható.

Felhívás a lövész-kötelezettekhez

Az alábbiak szeptember hó 27-én reggel 7 órakor jelentkezzenek a Széchenyi-tér I. számú ház udvarán:

I-II. szakasz:

Macharovszky Antal, Fekete Demeter, v. Füzesi Imre, Boka Antal, Süttő János, Jenei László, Kiss József, Lakatos Gyula, Szücs Béla, Jakab Gyula, ifj. Novák Gyula, altorjai Apor György, Gógucz Sándor, Szabó István, Dr. Koller László, Ráduly Géza, Grimm Mátyás, Szilágyi Károly, Szász József, Dull István, Butka Gyula, Nagy Imre, Csuriilla Ferenc, Kovács István, Kremsperger István, Daubner János, Kopil Imre, Derecskei Lajos, Farkas Béla, Bekecs András, Józsa János, Bartha Károly, Főrizs Sándor, Nagy Miklós, Csörzs Péter, Karácsonyi Elemér, Parászka István, Keller Sándor, Kovács Károly, Jurena Lajos, Henning Károly, Morgós István, Varju József, Kereskes József, Kenéz Sándor, Herczegh Kálmán, Papp József, Papp Kálmán, Horváth Imre, Opre János, Fonyad József, Molnár László, Turbucz Albert, Tóth József, Lengyel György, Szücs Nagy Gyula, Báthory Ferenc, Kenéz Lajos, Bogó Sándor, Zakar József, Fűrj Béla, Molnár Zoltán, Körösi János, Kültös Sándor, Apai János, Tóth Gyula, Furka Józsa, Majoros Sándor, Komlósi József, Mező István, G. Kiss Jenő, Ruff Antal, Heilmann Péter, Kenderes Gábor, Szentpétery Károly, Kutron István, Varga György, Gyagyovszky Viktor, Szodorai Tamás, Kosztin István, Budaházy Kálmán, Tályai Imre, Dienes Sándor, Galló E. Dezső, Szabó József, Erdélyi Lajos, Lőrinc Sándor, Kéri Sándor, Kelemen Mihály, Frischmann Adolf, Péter András, Koródi L. István.

(Folytatjuk a jelentkezések sorrendjét.)

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZELÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELOFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

MUSSOLINI FIA AZ IFJUSÁG ORSZÁGOS VEZETŐJÉNÉL. A Budapesti Értésítő jelenti: A Levente Hírközpont jelentése szerint Vitorio Mussolini pénteken délelőtti tisztelő látogatáson volt a vállás- és közoktatásügyi miniszternél, valamint az ifjúság országos vezetőjénél.

A VÁRADÓSI KAT. LEGÉNYEGYLET AZ ERDÉLYI PART KÖRZETI IFJUSÁGI CSOPORTJÁVAL együtt folyó hó 27-én, délután 4 órai kezdettel tánc- és egybekötött műsoros házidélutánt rendez a róm. kat. Kulturház nagytermében, amelyre az érdeklődőket ezuton is szeretettel meghívja. Belépti díj nincs, csak önkéntes adomány, amely jótékony célt szolgál. Záróra 9 órakor.

Willkie elutazik Moszkvából, Stockholmból jelmik: (MTI) A Stefáni Iroda jelenti: Willkie valószínűleg holnap, vagy holnapután elutazik Moszkvából.

Legújabb típusú

rádiók

Kerékpárok, varrógépek részleteire is.

Pálffy Jenő Kuba-lerákát
 Muszolini-tér 16. Telefon: 13-24.

FELFEDEZTEK EURÓPA LEGNAGYOBB BARLANGJÁT. A Salzburgi barlangkutató társaság a Tennengebirgenben egy 2100 méter magasságban fekvő barlangot fedezett fel. Az új barlang a már eddig ismert Eiskogel barlangrendszerhez csatlakozik. Eddig 600 méternyi folyóút és természet kutatást áll megállapították, hogy földalatti glaciér is van a barlangban, amelynek területe több mint 1000 négyzetméter, a vastagsága 5-6 méter. Ezenkívül az áramlatok szebbnél-szebb jégfigurák is díszítik a barlang belsejét. Az egyik beomlott szakaszon kutatás közben erős légáramlatot vették észre. Fáradságos munkával eltávolították a lehullott omladékokat és az ott kerésként olyan hatalmas terembé jutottak, amelyet erős kivilágítással szemléltek teljesen átvilágítani. A kutatók szeméi előtt egy még ember által soha nem látott terep nyílt meg. A 40 méter széles és 60 méter magas óriási folyósó hossza 500 méter. Az óriási terület a „Titánok folyosójának” nevezték el. Ezzel a hatalmas teremmel az új barlang nagyság szerint az összes európai barlangok élére került volna, ha helybeli lejtőjeink fel nem fedték volna nem régen a világ legnagyobb barlangját. Erről azonban hallgat a krónika...

Braziliában eddig 1014 tengelyalattvalót tartóztattak le. Buenos-Aireseből jelenti: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint az egyik amerikai hírszolgálati iroda Sao Paoloból jelenti, a tengelyhatalmaknak összesen 1014 alattvalóját internáltak, ezek közül, hír szerint 275 politikai fogoly, a többi pedig német és olasz keréskedelmi hajók személyzetének tagja volt.

Nagyvárad és Vidéke Ipartestület faipari szakosztály elnöksége felhívja tagjait figyelmét, hogy folyó hó 28-án délután 7 órakor az Ipartestület vasdásztermében rendkívüli taggyűlést tart az ipárrevízióval kapcsolatban, melyre szives megjelenésüket kéri. Elnökség

A FODRÁSZIPAROSOK részére az augusztus havára szóló mosó és borotválkozó szappan megérkezett. Az utalványokat f. évi szeptember hó 28-án, hétfőn délután 3 órától, az Ipartestület helyiségében osztja ki a vezetőség.

Pályázati hirdetés. Legalább négy középiskolát végzett magyar származású perfekt gépiró vagy gépirónő havonta 130 pengő fix-él, nyugdíjas díjnoki minőségben alkalmazást nyerhet a tatarosi körjegyzőségen. Kérelmek beadását október 15-ig a tatarosi körjegyzőséghez.

Két halálos ítélet elsötétítés alatt történt lopásért. A MOT jelenti: A pestvidéki törvényesék rogtontiteltőlancása az elsötétítés alatti betöréses lopás miatt kétéltalati halálra ítélték Halmi István gyárimunkást és Kiss András volt cserépesmeestert.

Bombák robbantak Észak-Irországban. Belfastból jelenti: (MTI) Az OFI jelenti: A belfasti főkapitányság és a Telegraph című lap szerkesztőségé előtt több bomba robbant. Az ablakok betörték, de emberéletben nem esett kár. A rendőrség több házkutatást tartott.

Hajóvesztéseket jelent a brit hírszolgálat. Amsterdamból jelenti: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint a brit hírszolgálat jelenti az északamerikai tengerészeti minisztérium közli, hogy a Salamon szigetek mellett a Járvis romboló és a Little keréskedelmi szállítóhajó elveszett. A Járvis 1500 tonnás hajó volt.

Rovno közelében egyszerre 133 gyermeket kereszteltek meg. Berlinből jelenti: (MTI) Rovno közelében lévő Románban egyezsere 133 gyermeket kereszteltek meg, akiket a bolsevista uralom alatt nem keresztelhettek a keresztiség szentességében.

Előértekezlet volt a Székelyföldön a fából cukrot készítő gyár létesítéséhez

54 pengő 50 fillérbe kerül egy mázsa facukor

Kolozsvárról jelenti: Nagyjelentőségű értekezletet tartottak Csíkszeredán a csíki székelység vezetői. Az értekezlet a fából cukrot készítő gyár létesítésének terveit tárgyalta meg. A kérdés az egész Székelyföldet, de különösen Csíkot igen közelről érdekli. Arról van szó ugyanis, hogy a fából — bármily különösen is hangzik ez — cukor készíthető. Az első ilyen gyárak Németországban és Finnországban már üzemben is vannak. Az így készült cukorból az értekezleten be is mutattak egy dobozzal és akik megízlelték, megállapították, hogy a fűdés cukortól alig különböztethető meg. A facukorgyár-as egyébként **Belgius** német tanár találmánya, amellyel a magyar tudományos körök is behatóan foglalkoztak. **Dr. Kolombán József** egy budapesti

Korona Filmszínházban

BEHAJTANI TILOS

mulatságos filmböhozat

Simor Erzsi, Bilicsi, Kiss Manyi. Latabár.

Libiában megrendszabályozzák a zsidókat. Romából jelenti: (MTI) A Stefáni jelenti. Rendeletörvényével szabályozta a szenátus Libiában a zsidók tevékenységét.

3000 banditát végeztek ki Boszniában két nap alatt. Zágrábból jelenti: (MTI) A Stefáni jelenti: Boszniában augusztus 25-től szeptember 8-ig 3000 banditát öltek meg és 4000-et ejtettek fogságba a tisztogató harcok során.

Leányok közös szentségimádása a Hazáért és a Békéért. A katolikus Leányok Országos Szövetségéhez (KLOSz) tartozó nagyváradai Egyházközségi Leánycsoportok folyó hó 27-én, vasárnap délután 5-6-ig rendezik meg a Székese gyházban a „Leányok szentségimádása”-t, harcoló katonáink győzelméért és a világbékéért. Erré szeretettel hívjuk meg az összes váradai leánygyűléteket, iskolákat és egyénenkint is a katolikus, magyar leányokat. Az elmékedést **Béltékly Ferenc** hittanár vezeti. A szentségimádás előtt, ugyancsak a Székese gyházban lesz a helybeli KLOSz csoportok Veni Sancteja, utána pedig, 6 órakor, Práy Gy-u. 5. szám alatt — évvnyitó gyűlése. A Katolikus Leányok Országos szövetségének helyi Vezetősége.

Zsidóbirtokok keresztény kézen. A Magyarországi irja: Rövidesen 25.000 kisebb zsidóbirtok kerül keresztény kezébe.

Megnyílt Budapesten az ország első saged otthona. A Magyar Tudósító jelenti: A nagy szociális jelentőségű tánc-otthonok után most megnyílt Budapesten az ország első sagedotthona, a Városliget 12. szám alatt. Az otthonban központi fűtéses, tágas szobákban családirag émlatást kapnak az iparban és keréskedelemben dolgozó leventékötéles sagedek. A lakás díja heti két pengő, vagy havi 25 pengő, míg reggelit és vacsorát heti 9, illetve havi 35 pengőért nyújtanak.

FELHÍVÁS

A NAC vezetősége tisztelettel kéri az egyesülettel rokonszenvező hölgyeket, valamint az egyesület hölgytagjait, hogy a vasárnapi honvéd- és füsttelen nappal kapcsolatos megbeszélések végett ma este 6 órakor az egyesület Bethlen-utca 1. szám alatti klubhelyiségében minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Nagyvárad thj. város adóhivatala. 9009.

Arverési hirdetés

Alulírott városi végrehajtó közhírrá teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1905. évi 600 P. M. rendelt 67-69. szakasza alapján az első árveréseket 1942. október 3. október 10. és október 15. a másodikat 1942. október 13. október 19. és október 23. a városi közraktárban (Thaly K-u. 2.) kitűzöm.

ARVERÉSI FELTÉTELEK:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a bécsérték háromnegyed részé erejéig tesznek vételi ajánlatot.
 2. A második árverésen azonban az ingóság a bécsértékre való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.
 3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 3 százalék.
 4. A vételarat azonnal és készpénzben kell fizetni.
- Nagyvárad, 1942. szeptember 24.
Csiksz Gyula, végrehajtó.
 A kiadmány hitelesít: **Molnár, Kiadó.**

Nagyvárad thj. város adóhivatala. 9015.

Arverési hirdetés

Alulírott városi végrehajtó közhírrá teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1905. évi 600 P. M. rendelt 67-69. szakasza alapján az első árveréseket 1942. október 8. október 9. és október 15. én, a másodikat 1942. október 16. október 17. és ok. 23. a városi közraktárban (Thaly K-u. 2.) kitűzöm.

ARVERÉSI FELTÉTELEK:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a bécsérték háromnegyed részé erejéig tesznek vételi ajánlatot.
 2. A második árverésen azonban az ingóság a bécsértékre való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.
 3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 3 százalék.
 4. A vételarat azonnal és készpénzben kell fizetni.
- Nagyvárad, 1942. szeptember 24.
Nyerjes Kálmán, végrehajtó.
 A kiadmány hitelesít: **Molnár, Kiadó.**

Magyar Lapok-at
 Kávéházakban és vendéglőkben kérje



Megoldják a megye analfabéta fiatalosságának kérdését

Biharmegye levente-bizottsága felirattal fordult a miniszteriumhoz

(Nagyvárad.) Biharmegye törvényhatósági leventebizottságának legutóbbi ülésén szóvá tették a felszabadult területek leventéi közt még mindig elszomorítóan ijesztő analfabéta-kérdést.

A felszólalók rámutattak arra, hogy a népművelési bizottság által rendezett tanfolyamok sem vezettek sikerre, ugyanis az érdeklő fiatalok kényesítő eszközök hiányában nem látogatták azokat rendszeresen és lelkiismeretesen s így természetesen az eredmény is elmaradt.

A bizottság megfontolván a dolgot, arra az elhatározásra jutott, hogy megbízza a népművelési titkárt terjeszzen feliratot ebben a tárgyban a honvédelmi miniszterhez.

A felirat most készült el. Ebben kéri a honvédelmi minisztert, hogy a leventekiképzés négy órájából egy, illetve másfél órát engedjen el, illetve a kiképzési időt csökkentse, ennek ellenében az analfabéta levente-kötelesek tartoznak a téli időszakban naponta 1-1 órát a népművelési bizottság által rendezendő analfabéta tanfolyamon résztvenni.

Mint értesülünk, a felirat elfogadása esetén mintegy negyven községben indul meg ilyképpen leventefiaink írní-olvasói tanítása. (Levente Hírközpont).

RÁDIÓ

SZOMBAT, SZEPTEMBER 25.
Budapest I.

- 5.40 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.00 Hírek.
- 10.15 Sovinszky László szalonzenekara.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 11.20 Operaáriák.
- 11.40 A közellátási miniszterium rádió-előadása.
- 12.00 Fohász. Hinnusz.
- 12.10 Melles Béla-zenekar.
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vízállásjelentés
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 A volt haditengerészeti és folyami-erők indulói.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 A Rádiózenekar műsorából.
- 16.20 Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven.
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.00 A Chappy tánczenekar
- 17.50 Hangképek innen-onnan
- 18.20 Aulikki Rautawaara finn dalokat énekel.
- 18.35 A Német Birodalmi Munkaszolgálat zenekarának díszhangversenye.
- 19.00 Hírek magyar nyelven
- 20.35 Jávor Pál előadása.
- 20.45 Dankó-Pósa emlékest. Papp Viktor előadása.
- 22.15 Seta operettországban.
- 21.40 Hírek.
- 23.00 Szórazoktató zene. Hangfelvétel.
- 24.00 Hírek

FERENCJÓZSEF
KESERŰVIZ

Milyen foglalkozási ágakban keresnek munkát és találnak elhelyezkedést a váradi munkanélküliek?

A nagyváradi állami munkaközvetítő hivatal 1942. évi szeptember hó 23-án kelt kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett 53 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak: 8 cipész, 1 bogárnár, 2 kifutó-szolga, 2 villanyszerelő, 1 vasesztergályos, 2 gyári-munkás, 1 lakatos, 4 asztalos, 1 tisztviselő, 2 fémcsiszoló, 1 nevelőnő, 5 szakácsnő 3 mindeneseleány.

Foglalkozást keresnek: 42 pári szakmunkás, 21 gyári betanított és egyéb segédmunkás, 2 üzleti alkalmazott, 9 magántisztviselő (nő), 34 állandó háztartási alkalmazott, 3 bejáró-takarító-nő, 5 mindenese-szolga.

Betöltendő tanonchelyek: 2 cipész, 1 nyomdász, 2 asztalos, 2 villanyszerelő, 1 műszerész, 2 kereskedő, 1 bádgos.

Elhelyezkedést kereső tanoncok: 2 kereskedő, 2 géplakatos, 1 lakatos.

Foglalkozást kereső ipari szakmunkások: asztalos 7, bádgos 2, borbély 2, cipőfelsőrész-készítő 1, faesztergályos 1, gépész 9, gépkezelő 1, gépkocsivevő 1, kovács 3, kötő-szövő 1, lakatos 4, sütő 2, férfiaszabó 2, nőiszabó 2, szűcs 3.

A közvetítés teljesen ingyenes. A munkakeresők személyesen jelentkezzenek.

SPORT

Tóth az utánpótlás kiváló kapusa védi a zöld-fehérek hálóját

Nagyvárad. Osztatlanul nagy az érdeklődés a vasárnapi ünnepi külsőségek között lebonyolításra kerülő NAC-WMFC találkozó iránt.

A szerencsétlen szonokai csata után mindenki kíváncsi a csapatra s bízik abban, hogy Szeged után itthon is magáratallal a csapat s éppen a magyar bajnokcsapat ellen mutatja meg, hogy mégis legény a gáton — még ha valóban nem nőnek a fák az égig.

A csapat Vécsey nélkül csonkának látszik ugyan, azonban akik ismerik a NAC utánpótlás derék kapuvédjét Tóthot, nem esünk kétségbe. A fiatal szőke játékosnak nem ez az első

NB I-es szereplése, hiszen védett ő már máskor is jeles csapatok ellen.

Ha pedig az utánpótlás elmúlt évadbeli szereplését nézzük s visszamelelékezünk Tóth egy-két vasárnapi bravurjára, azt kell mondanunk, ha valakinek szereplésétől nem kell félni — az éppen a fiatal kapus, aki régen túl van azon, hogy lámpaláza legyen, s kétségbeessen, hogy most a csepeli csatárok és nem a mezőkövácháziak lövéseit szedje össze. Mi ismerjük és tisztában vagyunk rétermettségével s tudjuk, hogy csak erőssége lesz csapatának. Ezt erősíti a tegnapi kétkapus edzésen mutatott formája is.

Férfi ruhákat használtakat, legjobb áron vehet, eladhat **MOLNÁR** használtruha üzletében
Bányász utca 1. (udvarban.)
Hívás: 1234567890

Ünnepi külsőségek, honvéd- és füsttellen-nap

A vasárnapi mérkőzés rendezési tennivalóit megkezdték már, amelyhez szorososan hozzátartozik a NAC-hölgyek ma esti értekezlete is.

Ők vállalják és végzik a bajnoki mérkőzéssel kapcsolatos rendezendő honvéd- és füsttellen napot, ami megfelelő szép keretet ad majd az Erzsébet-liget vasárnapi műsorának. Nagyvárad sportért rajongó publikuma, hisszük, ezért aldozatkészés-

gével is zöld-fehér csapata mellé áll, hogy vállalt szép célkitűzése — harc-tereket járó véreinkért — minél eredményesebb legyen.

Az alábbiakban ismételt adjuk a vasárnapi labdarúgó műsort: 12 órakor Nagyszalontai Boeska-NAC utánpótlás, 2 órakor Nagyszalontai SC-Nagyvárad MAV, 4 órakor pedig a csemege: NAC-Csepel bajnoki találkozó.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker **Ács Tibor.** Széchenyi tér 6.
Órák vétele, előadása, szakaszerű alakítás, javítása

Kielégítette a vezetőséget a csapat tegnapi kétkapus edzése

Nagyvárad. Csütörtökön délután nagy edzéssel és kétkapus játékkal készült a NAC vasárnapi mérkőzésére. Ellenfele az utánpótlás csapata volt. Az edzésen Vécsey kivételével valamennyi játékos megjelent. Ott voltak a fővárosból hazaérkezett válogatottjelöltek is.

A csapat mozgása kielégítette a vezetőséget és — mint munkatársunk előtt kijelentették — a látottak után jó szereplést várnak a váradi tizenegy-től.

A heti készülődést ma erőnléti edzés és a szokásos fürdő és gyúrás

zárja le. A csapatösszeállításra vonatkozóan is csak ma történik döntés. A jelek szerint Tóthon kívül Molnár is helyet kap a csapatban.

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád**
Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám

APROHIRDETESEK

Lakás

Butorozott szoba szolid urfi embernek kiadó. Érdeklődni: délután fél 6-tól fél 8-ig Hitler-u. 15. föld. 1. 101

Adás-vétel

Eladó

szobas összkomfortos modern új ház, vagy kiadó, befejezéshez 500) szükeges. Másik 2x2, 1x1 szobas fürdőszobas ház központban azonnal beköltözhető nagy kerttel, szaldakodnak is alkalmas ár 20.000 pengő. Szintén beköltözhető 3 szobás magánház bármilyen üzemi célra alkalmas. Püspöki uton nagy gyümölcsös telek eladó, ár 4000 P. Tatayne, Szigligeti-u. 12.

Valódi nerz bunda eladó. Cim a kiadóban. 116

Jókarban lévő gyermek sportkosci eladó. Vitéz-utca 106. 106

Vadgesztenyét, szőlőmagot, rostálva, szilvamat, szilvát és szilvaízt minden mennyiségben napi áron vásárolok. Rollinger Jenő, Nagyvárad, Mussoliniter 16. 113

Keresünk megvételre negyedes és feles használt hedgetket. — Valamint Hochmann-Block hedgetűskolát. Cim: Poda kézimunkauzlet, Kossuth-u. 18-a. 108

Régi butorok és egyéb berendezési tárgyak jutányos árúak. Megtekin. hetők 9-12 és 3-6 között. Lukács György-utca 12. 103

Elegáns fekete téli kabát, valódi perza gallérral és gyapju kötött ruha kis alakra eladó. Szechenyi-ter 1. I. em. 2. 110

Modern ebédlo eladó. Halász-u. 39. 110

Eladó Nemzetközijog. Dr. Baditz, Miskolc. 889

Gróf Tisza István uti (volt Aradi ut) ujságárusitóbóde eladó. érdeklődni a kiadóhivatalban

Külföle

Paragázzal poloskát, molyt, tetveket, azok petéit falból, padozat alól, butorból, felelősséggel irtja. Paragáz szolgálat. Szigligeti-utca 7. szám. Telefon: 14-21. 664

Allást keres

Öskeresztény tisztviselő nő iródaí gyakorlati állást keres. Esetleg pénztárba jelégere. 114

Öskeresztény, gyárvállalkotónál hozszú ideig működött gépiró és jól számoló tisztviselő azonnalra elhelyezkedést keres. Megkeresést „Magyar Munkaerő” jelégere a kiadóba kér. 111

„Öskeresztény” fiatalember 2 évi iródaí gyakorlati állást keres, jól számol. Cimet kiadóba. 112

Nyugdíjas, öskeresztény, számvédeési munkálatokban jártas, helyben iródaí alkalmazást keres. Burlea Peter Bihari-ut 1. 102

Hentes és mészáros segéd, hosszú gyakorlati alkalmazást keres. Cimet a kiadóba kér. 45

Allást nyer

Érettségizett fiatallembert jegyzőgyakornoknak azonnalra felvevünk. Jászózi hivatal, Váradszöllős. 106

Keresek ügyes agynokot vagy agynoknót. Özv. Négycsényé Sorozógyárak Rákóczi-ut 8. 101

Cipész aljamunkásoknak munkaközvetítő azonnali belépésre falvoz. Műhely építőszem Kossuth Lajos utca 3. 115